

vervolg wetenschap en kinderspel

De vlieger en het werkboek om deze historische vlieger de Chef-Volant Anémomètre te maken

Amersfoort en later in de duinen bij Den Haag. William Henry Dines was een Schotse meteoroloog die veel heeft gedaan aan instrumentontwikkeling en methoden om de hogere luchtlagen te bestuderen. Daarvoor ontwikkelde hij ook verschillende vliegers. Zijn werk omvat uitgebreide studies over de vliegers. Uit de historische onderzoeken van Frits Sauv e komt ook duidelijk naar voren, dat er aanleiding was voor de wereldwijde verspreiding van vele vliegermodellen en experimenten: de conferentie in Sint Petersburg in 1902 was de ontmoetingsplek van vele bijzondere vliegeraars. De belangrijkste weerstations met vliegervoorzieningen waren vertegenwoordigd, zoals het Blue Hill meteorologisch instituut (nabij Boston), Trappes (bij Parijs), de Hamburgse Seewarte en Lindenberg (nabij Berlijn). Bijzonder waren de foto's die Frits liet zien over Duitse weerexperimenten op de hoogvlaktes van Tibet; de vliegers werden ingegraven om ze op te slaan, omdat er geen bomen of andere beschutter plekken waren in dat gebied. (Voor een uitgebreide beschrijving van eerder onderzoek door Frits Sauv e zie Vlieger 2002/5).

CERF VOLANT ANEMOMETRE

De tweede dag van de Historical Kite Workshop is besteed aan het bouwen van een replica van de Cerf Volant

An mometre. Dit is de vlieger die gebruikt werd door de meteorologen van het weerstation te Trappes (Fr). Het was de vlieger die als eerste werd opgelaten om de condities in de hogere luchtlagen te meten met behulp van een windmeter. Daar moest men een idee van hebben alvorens de grote vliegerrein kon worden opgelaten met alle benodigde meetapparatuur. Frits Sauv e heeft een uitgebreide bouwbeschrijving gemaakt. Deze is beschikbaar in drie talen voor de deelnemers: Nederlands, Duits en Engels. Het is een mooie vlieger om te maken; niet te moeilijk, maar met een prachtig vliegbeeld. Het zijn de details die de vlieger kenmerken, zoals de hulplijntjes door de zoom van het topzeiltje, naar de top en van daar naar de vleugels. De drie luchtgaten horen er ook bij. Niet duidelijk is of deze echt bijdragen aan de vliegprestaties, maar ze geven wel een eigen beeld. Tijdens de workshop is er ook de mogelijkheid om de teksten te drukken op de stof. Daar maakt vrijwel iedereen gebruik van. Voor enkelen is de tekst ook beschikbaar op t-shirtpapier en kan dus later op de vlieger gestreken worden. Door  en van de deelnemers, Michael van Rockenthiem, was de stof al vooraf gesneden en voor iedereen was een vliegerzak gemaakt. Vanaf 10 uur 's ochtends tot laat in de middag waren de deelnemers bezig achter hun naaimachine om deze prachtige vlieger te bouwen.

Pas toen Paul Chapman zijn presentatie ging houden, waren de meeste deelnemers genegen om hun werk aan de vlieger los te laten. Enkelen bleven echter fanatiek doorgaan om de Cerf Volant An mometre af te krijgen en dat lukte natuurlijk ook.

BROOKITE

Paul Chapman wordt gezien als een uiterst deskundig 'vlieger historicus' en collectioneur. Hij bevestigde dat meteen door enig materiaal tevoorschijn te halen uit zijn collectie. Vooral de vliegers van de firma Brookite kent hij als geen ander. Paul Chapman begint zijn verhaal met een reeks foto's van Cody, de eerste serieuze vliegermaker van het United Kingdom. Cody ontwikkelt zijn vliegers van een eenvoudige boxkite tot de gecompliceerde en soms moeilijk hanteerbare vliegerreinen voor 'manlifting'. De luchtfoto van 'Whale-island' bij Portsmouth laat zien hoe het vliegerveld van Cody er uit zag. De historie van Brookite is een boeiend verhaal. Het waren twee broers, Tommy en Walter Brooke, die vliegers bouwden, er mee op de stranden van Zuid Engeland vlogen en die vliegers verhandelden. Zij richtten samen met Gillman de firma Brookite op in 1903. De firma

